

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

**ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 541/2014/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 16ης Απριλίου 2014
για τη θέσπιση πλαισίου για τη στήριξη της επιτήρησης και παρακολούθησης του διαστήματος**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 189 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Μετά τη διαβίβαση του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Αφού ζήτησε τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Επιτροπή στην ανακοίνωσή της, της 4ης Απριλίου 2011, με τίτλο «Προς μια διαστημική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπηρεσία του πολίτη», υπογράμμισε ότι η συντρέχουσα αρμοδιότητα στον τομέα του διαστήματος που ανέθεσε στην Ένωση η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) συνοδεύεται από ενισχυμένη σύμπραξη με τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή τόνισε επίσης ότι κάθε νέα δράση πρέπει να βασίζεται στους υφιστάμενους πόρους και ότι πρέπει να καθοριστούν από κοινού οι ανάγκες για νέους πόρους.
- (2) Το Συμβούλιο, στο ψήφισμά του της 26ης Σεπτεμβρίου 2008 με τίτλο «Για την προώθηση της Ευρωπαϊκής Διαστημικής Πολιτικής» ⁽³⁾, υπενθύμισε ότι οι διαστημικοί πόροι είναι πλέον απαραίτητοι για την οικονομία μας και ότι πρέπει να κατοχυρωθεί η ασφάλειά τους. Υπογράμμισε «ότι η Ευρώπη [...] πρέπει να αναπτύξει ευρωπαϊκή δυνατότητα για την εποπτεία και παρακολούθηση της διαστημικής της υποδομής και των διαστημικών αποβλήτων, αρχικά με βάση τους υφιστάμενους εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους, αξιοποιώντας τις σχέσεις που μπορεί να αναπτυχθούν με άλλα κράτη εταίρους και τις δυνατότητές τους».
- (3) Το Συμβούλιο, στο ψήφισμά του της 25ης Νοεμβρίου 2010 με τίτλο «Παγκόσμιες προκλήσεις: πλήρης εκμετάλλευση των ευρωπαϊκών διαστημικών συστημάτων», αναγνώρισε ότι χρειάζεται μια μελλοντική ικανότητα αντίληψης των καταστάσεων στο διάστημα (SSA) σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η οποία θα αναπτύξει και θα αξιοποιήσει υφιστάμενα εθνικά και ευρωπαϊκά στρατιωτικά και μη στρατιωτικά μέσα, και κάλεσε την Επιτροπή και το Συμβούλιο να προτείνουν σύστημα διαχείρισης και πολιτική δεδομένων που θα επιτρέπει στα κράτη μέλη να συμβάλλουν με τις ανάλογες εθνικές ικανότητές τους και σύμφωνα με τις ισχύουσες απαιτήσεις και τους κανόνες ασφαλείας. Κάλεσε περαιτέρω «όλους τους ευρωπαϊκούς θεσμικούς φορείς να διερευνήσουν κατάλληλα μέτρα» τα οποία να βασίζονται σε καθορισμένες απαιτήσεις για τους χρήστες του στρατιωτικού και μη στρατιωτικού τομέα, να κάνουν χρήση του συναφούς υλικού σύμφωνα με τις ισχύουσες απαιτήσεις ασφαλείας και να αξιοποιήσουν τα αποτελέσματα του προπαρασκευαστικού προγράμματος SSA του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος (ESA).
- (4) Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 31ης Μαΐου 2011 σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής «Προς μια διαστημική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπηρεσία του πολίτη» και το ψήφισμα του Συμβουλίου της 6ης Δεκεμβρίου 2011 με τίτλο «Προσανατολισμοί σχετικά με την προστιθέμενη αξία και οφέλη του διαστήματος για την ασφάλεια των ευρωπαίων πολιτών» ⁽⁴⁾ επανέλαβαν την «ανάγκη να αναπτυχθεί αποτελεσματική δυνατότητα SSA ως δραστηριότητα σε ευρωπαϊκό επίπεδο» και κάλεσαν την Ένωση να «χρησιμοποιήσει με όσο το δυνατόν ευρύτερο τρόπο τους πόρους, τις

⁽¹⁾ EE C 327 της 12.11.2013, σ. 38.

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 2ας Απριλίου 2014 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 14ης Απριλίου 2014.

⁽³⁾ EE C 268 της 23.10.2008, σ. 1.

⁽⁴⁾ EE C 377 της 23.12.2011, σ. 1.

ικανότητες και τις δεξιότητες που ήδη υπάρχουν ή αναπτύσσονται στα κράτη μέλη, σε ευρωπαϊκό και, κατά περίπτωση, διεθνές επίπεδο». Αναγνωρίζοντας τον διττό χαρακτήρα της χρήσης ενός τέτοιου συστήματος και λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαίτερη διάστασή του όσον αφορά την ασφάλεια, το Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (EYED), σε στενή συνεργασία με τον ΕΟΔ και τα κράτη μέλη που διαθέτουν τέτοιους πόρους και ικανότητες, και σε συνεννόηση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, να υποβάλουν προτάσεις για την πλήρη αξιοποίηση και ανάπτυξη των πόρων και των ικανοτήτων αυτών, προκειμένου να αναπτυχθεί μια δυνατότητα SSA ως δραστηριότητα σε ευρωπαϊκό επίπεδο και, στο πλαίσιο αυτό, να καθορίσουν μια κατάλληλη πολιτική διαχείρισης και δεδομένων που να λαμβάνει υπόψη την υψηλή ευαισθησία των δεδομένων SSA.

- (5) Η SSA θεωρείται γενικώς ότι καλύπτει τρεις κύριους τομείς, δηλαδή την επιτήρηση και παρακολούθηση του διαστήματος (SST), την παρακολούθηση και πρόβλεψη διαστημικών καιρικών φαινομένων και τα πλησίον της γης αντικείμενα. Οι δραστηριότητες στους τομείς αυτούς αποσκοπούν στην προστασία των υποδομών στο διάστημα καθώς και στην προστασία υποδομών εδάφους από διαστημικά υπολείμματα. Η παρούσα απόφαση, η οποία καλύπτει την SST, θα πρέπει να προάγει τις συνέργειες μεταξύ αυτών των τομέων.
- (6) Για τον περιορισμό των κινδύνων συγκρούσεων η Ένωση θα επιδιώξει επίσης συνέργειες με πρωτοβουλίες για την ενεργό εξάλειψη και εξουδετέρωση των διαστημικών υπολειμμάτων, όπως αυτές που αναπτύσσει ο ΕΟΔ.
- (7) Τα διαστημικά υπολείμματα αποτελούν σοβαρή απειλή για την ασφάλεια, την προστασία και τη βιωσιμότητα των διαστημικών δραστηριοτήτων. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να θεσπιστεί πλαίσιο στήριξης της SST με σκοπό την υποστήριξη της δημιουργίας και της λειτουργίας υπηρεσιών που αφορούν την παρακολούθηση και τη χαρτογράφηση διαστημικών αντικειμένων, προκειμένου να αποτρέπονται ζημιές διαστημικών οχημάτων λόγω συγκρούσεων και πολλαπλασιασμού των διαστημικών υπολειμμάτων και με σκοπό τη διευκόλυνση της πρόβλεψης των τροχιών και των διαδρομών επανεισόδου, ώστε να παρέχεται η καλύτερη δυνατή ενημέρωση σε κυβερνητικές υπηρεσίες και σε υπηρεσίες πολιτικής προστασίας, σε περίπτωση ανεξέλεγκτων επανεισόδων ολόκληρων διαστημικών οχημάτων ή των διαστημικών υπολειμμάτων τους στην ατμόσφαιρα της Γης.
- (8) Το πλαίσιο στήριξης της SST πρέπει να συμβάλει στην εξασφάλιση μακροπρόθεσμης διαθεσιμότητας των ευρωπαϊκών και εθνικών διαστημικών υποδομών, μέσω και υπηρεσιών απαραίτητων για την ασφάλεια της οικονομίας, της κοινωνίας και των πολιτών της Ευρώπης.
- (9) Η παροχή υπηρεσιών SST θα ωφελήσει όλους τους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς διαχείρισης διαστημικών υποδομών, συμπεριλαμβανομένης της Ένωσης, λαμβάνοντας υπόψη τις αρμοδιότητες της Ένωσης όσον αφορά τα διαστημικά προγράμματα της Ένωσης, ιδίως τα ευρωπαϊκά συστήματα δορυφορικής πλοήγησης Galileo και EGNOS που έχουν θεσπιστεί με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (¹), καθώς και του προγράμματος Copernicus που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 377/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (²). Οι πρόωρες ειδοποιήσεις ανεξέλεγκτης επανεισόδου και η εκτίμηση του χρονικού πλαισίου και του σημείου πρόσκρουσης θα ωφελήσουν επίσης τις εθνικές δημόσιες αρχές που είναι αρμόδιες για την προστασία των πολιτών. Ακόμη, αυτές οι υπηρεσίες θα μπορούσαν να ενδιαφέρουν άλλους χρήστες, όπως ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, για να εκτιμήσουν τις ενδεχόμενες ευθύνες που απορρέουν από σύγκρουση κατά τη διάρκεια της ζωής ενός δορυφόρου. Επιπλέον, θα πρέπει μακροπρόθεσμα να προβλεφθεί μια ελεύθερα διαθέσιμη και επαναχρησιμοποιήσιμη δημόσια υπηρεσία, η οποία θα παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα τροχιακά στοιχεία των διαστημικών αντικειμένων που βρίσκονται σε τροχιά γύρω από τη Γη.
- (10) Οι υπηρεσίες SST θα πρέπει να λειτουργούν συμπληρωματικά στις ερευνητικές δραστηριότητες που σχετίζονται με την προστασία διαστημικών υποδομών και εκτελούνται στο πλαίσιο του «Ορίζοντα 2020», που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (³), σε εμβληματικά διαστημικά προγράμματα της Ένωσης, όπως τα Copernicus και Galileo, στην πρωτοβουλία του ψηφιακού θεματολογίου της Ένωσης, όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 26ης Αυγούστου 2010 με τίτλο «Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη», σε άλλες τηλεπικοινωνιακές υποδομές που συντελούν στην υλοποίηση της κοινωνίας της πληροφορίας, σε δραστηριότητες που αφορούν την ασφάλεια καθώς και στις δραστηριότητες του ΕΟΔ στον συγκεκριμένο τομέα.
- (11) Το πλαίσιο στήριξης SST θα πρέπει να συμβάλλει στη διασφάλιση της χρήσης και εξερεύνησης του απώτερου διαστήματος για ειρηνικούς σκοπούς.
- (12) Το πλαίσιο στήριξης SST θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη συνεργασία με διεθνείς εταίρους, ιδίως τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, με διεθνείς οργανισμούς και άλλες τρίτες πλευρές, ιδίως με σκοπό την αποφυγή συγκρούσεων στο διάστημα και την παρεμπόδιση του πολλαπλασιασμού διαστημικών υπολειμμάτων. Επιπλέον, θα πρέπει να συμπληρώνει τα υφιστάμενα μέτρα μετριασμού, όπως είναι οι κατευθυντήριες γραμμές του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τον περιορισμό των διαστημικών υπολειμμάτων, ή άλλες πρωτοβουλίες, να διασφαλίζει την ασφάλεια, την προστασία και τη βιωσιμότητα δραστηριοτήτων στο απώτερο διάστημα. Θα πρέπει επίσης να συνάδει με την πρόταση της Ένωσης για έναν διεθνή κώδικα συμπεριφοράς για τις δραστηριότητες στο διάστημα.

(¹) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για την εφαρμογή και εκμετάλλευση των ευρωπαϊκών συστημάτων δορυφορικής πλοήγησης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 876/2002 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 683/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 1).

(²) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 377/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, για τη θέσπιση του προγράμματος Copernicus και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 911/2010 (ΕΕ L 122 της 24.4.2014, σ. 44).

(³) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαisiού «Ορίζων 2020» για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020) και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1982/2006/ΕΚ (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 104).

- (13) Το πλαίσιο στήριξης SST θα πρέπει να συνίσταται στη διασύνδεση και στη χρήση εθνικών πόρων SST για την παροχή υπηρεσιών SST. Μόλις αυτό επιτευχθεί, θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η ανάπτυξη νέων αισθητήρων ή η αναβάθμιση των υφιστάμενων αισθητήρων τους οποίους χειρίζονται τα κράτη μέλη.
- (14) Η Επιτροπή και η κοινοπραξία SST που θεσπίζεται με την παρούσα απόφαση, σε στενή συνεργασία με τον ΕΟΔ και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς, θα πρέπει να συνεχίσουν να καθοδηγούν τον τεχνικό διάλογο για την SST με τους στρατηγικούς εταίρους, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.
- (15) Οι απαιτήσεις πολιτικών και στρατιωτικών χρηστών του συστήματος SSA ορίστηκαν στο εγκριθέν έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Απαιτήσεις υψηλού επιπέδου πολιτικών και στρατιωτικών χρηστών του ευρωπαϊκού συστήματος γνώσης της κατάστασης στο διάστημα». Η παροχή υπηρεσιών SST θα πρέπει να καθορίζεται από μη στρατιωτικές απαιτήσεις. Αμιγώς στρατιωτικοί σκοποί δεν εμπίπτουν στην παρούσα απόφαση. Η Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίσει μηχανισμό τακτικής επανεξέτασης και επικαιροποίησης των απαιτήσεων των χρηστών εφόσον είναι αναγκαίο, με τη συμμετοχή εκπροσώπων από την κοινότητα των χρηστών. Προς τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να συνεχίσει τον απαραίτητο διάλογο με σχετικούς παράγοντες, όπως είναι ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας και ο ΕΟΔ.
- (16) Η λειτουργία των υπηρεσιών SST θα πρέπει να βασίζεται σε σύμπραξη μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών και να χρησιμοποιεί υφιστάμενη και μελλοντική εθνική εμπειρογνομosύνη και υφιστάμενους και μελλοντικούς εθνικούς πόρους, καθώς και αυτούς που αναπτύσσονται από τον ΕΟΔ. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διατηρούν την κυριότητα και τον έλεγχο των οικείων πόρων τους και παραμένουν υπεύθυνα για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανανέωσή τους. Το πλαίσιο στήριξης SST δεν θα πρέπει να παρέχει οικονομική στήριξη για την ανάπτυξη νέων αισθητήρων SST. Αν ανακύψει ανάγκη για νέους αισθητήρες προς ικανοποίηση των απαιτήσεων των χρηστών, το ζήτημα αυτό θα μπορούσε να εξεταστεί είτε σε εθνικό επίπεδο είτε μέσω ενός ευρωπαϊκού προγράμματος έρευνας και ανάπτυξης, κατά περίπτωση. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να προάγουν και να διευκολύνουν τη συμμετοχή του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού κρατών μελών στο πλαίσιο στήριξης SST, υπό τον όρο ότι αυτά συμμορφώνονται με τα κριτήρια συμμετοχής.
- (17) Το Δορυφορικό Κέντρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (SATCEN), ένας οργανισμός της Ένωσης που ιδρύθηκε από την κοινή δράση 2001/555/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου ⁽¹⁾ και παρέχει υπηρεσίες πληροφόρησης με γεωχωρικές εικόνες και προϊόντα με ποικίλα επίπεδα διαβάθμισης σε μη στρατιωτικούς και στρατιωτικούς χρήστες, θα μπορούσε να συμβάλει στην παροχή υπηρεσιών SST. Η εμπειρογνομosύνη του Δορυφορικού Κέντρου όσον αφορά τον χειρισμό διαβαθμισμένων πληροφοριών σε ασφαλές περιβάλλον και οι στενοί θεσμικοί δεσμοί του με τα κράτη μέλη διευκολύνουν τον χειρισμό και την παροχή υπηρεσιών SST. Προϋπόθεση για τον ρόλο του SATCEN στο πλαίσιο στήριξης SST είναι η τροποποίηση της εν λόγω κοινής δράσης που επί του παρόντος δεν προβλέπει δράση του SATCEN στον τομέα SST. Η Επιτροπή θα πρέπει, κατά περίπτωση, να συνεργαστεί με την ΕΥΕΔ, δεδομένου ότι η ΕΥΑΕΔ έχει αναλάβει ρόλο στήριξης της Υπάτης Εκπροσώπου της Ένωσης για την Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας στην επιχειρησιακή διεύθυνση του SATCEN.
- (18) Ακριβείς πληροφορίες σχετικά με τη φύση, τις προδιαγραφές και τη θέση ορισμένων διαστημικών αντικειμένων ενδέχεται να επηρεάσουν την ασφάλεια της Ένωσης ή των κρατών μελών της καθώς και τρίτων χωρών. Τα κράτη μέλη και, κατά περίπτωση, μέσω της Επιτροπής Ασφάλειας του Συμβουλίου (Επιτροπή Ασφάλειας) θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους επαρκείς προβληματισμούς ασφάλειας, όσον αφορά τη δημιουργία και τη λειτουργία του δικτύου των σχετικών δυνατοτήτων, περιλαμβανομένων των αισθητήρων SST, της ικανότητας επεξεργασίας και ανάλυσης δεδομένων SST και της παροχής υπηρεσιών SST. Συνεπώς, είναι απαραίτητο να θεσπιστούν στην παρούσα απόφαση γενικές διατάξεις σχετικά με τη χρήση και την ασφαλή ανταλλαγή πληροφοριών SST μεταξύ των κρατών μελών, των αποδεκτών των υπηρεσιών SST και, κατά περίπτωση, του SATCEN. Επιπλέον, η Επιτροπή, η ΕΥΕΔ και τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν τους μηχανισμούς συντονισμού που είναι απαραίτητοι για την αντιμετώπιση θεμάτων που αφορούν την ασφάλεια του πλαισίου στήριξης της SST.
- (19) Τα συμμετέχοντα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι υπεύθυνα για τη διαπραγμάτευση και την εφαρμογή των διατάξεων σχετικά με τη χρήση δεδομένων SST και σχετικά με τη χρήση και την ασφαλή ανταλλαγή πληροφοριών SST. Οι διατάξεις σχετικά με τη χρήση και την ανταλλαγή πληροφοριών SST που ορίζονται στην παρούσα απόφαση και στη συμφωνία μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών μελών και, κατά περίπτωση, του SATCEN θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις εγκεκριμένες συστάσεις για την ασφάλεια των δεδομένων SST.
- (20) Λόγω του δυνητικά ευαίσθητου χαρακτήρα των δεδομένων SST απαιτείται συνεργασία βασισμένη στην αποτελεσματικότητα και την εμπιστοσύνη όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τον τρόπο επεξεργασίας και ανάλυσης των δεδομένων SST. Η δυνητική χρήση λογισμικού ανοικτού κώδικα που επιτρέπει σε εξουσιοδοτημένους συνεισφέροντες δεδομένων SST την ασφαλή πρόσβαση στον πηγαίο κώδικα για λειτουργικές τροποποιήσεις και βελτιώσεις θα πρέπει να συμβάλει στην επίτευξη του στόχου αυτού.

⁽¹⁾ Κοινή δράση 2001/555/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, για την ίδρυση Δορυφορικού Κέντρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EE L 200 της 25.7.2001, σ. 5).

- (21) Η επιτροπή ασφάλειας συνέστησε να δημιουργηθεί μια δομή διαχείρισης κινδύνου, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ζητήματα ασφάλειας δεδομένων λαμβάνονται δεόντως υπόψη κατά την υλοποίηση του πλαισίου στήριξης της SST. Προς τον σκοπό αυτό, τα συμμετέχοντα κράτη μέλη και, κατά περίπτωση, το SATCEN θα πρέπει να θεσπίσουν τις κατάλληλες δομές και διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου, λαμβάνοντας υπόψη τις συστάσεις της επιτροπής ασφάλειας.
- (22) Προκειμένου να εξασφαλισθούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές εξουσίες. Οι εξουσίες αυτές θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.
- (23) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας απόφασης, συγκεκριμένα η στήριξη δράσεων που αποσκοπούν στη δημιουργία και λειτουργία του δικτύου αισθητήρων, η δημιουργία της ικανότητας επεξεργασίας και ανάλυσης δεδομένων SST καθώς και η σύσταση και λειτουργία υπηρεσιών SST, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη ενεργώντας μόνα τους, μιας και η παροχή τέτοιων υπηρεσιών από μια κοινοπραξία συμμετεχόντων κρατών μελών θα ωφελήσει την Ένωση με την ιδιότητα του κύριου ιδιοκτήτη διαστημικών πόρων, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της παρούσας απόφασης, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας που διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα απόφαση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (24) Οι στόχοι της παρούσας απόφασης είναι όμοιοι με τους στόχους που προβλέπονται στα προγράμματα που θεσπίζονται με: τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1285/2013, στα άρθρα 1, 3 στοιχεία γ) και δ) και 4 αυτού· την απόφαση 2013/743/ΕΕ του Συμβουλίου ⁽²⁾, στο άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχεία β) και γ) αυτής, στο παράρτημα Ι μέρος ΙΙ σημείο 1.6.2 στοιχείο δ) αυτής και στο παράρτημα Ι μέρος ΙΙΙ σημεία 7.5 και 7.8 αυτής· τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 377/2014, στο άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο β) αυτού, το οποίο προβλέπει ποσό έως 26,5 εκατ. EUR σε τρέχουσες τιμές. Η συνολική οικονομική προσπάθεια για την υλοποίηση των στόχων του πλαισίου στήριξης SST, ιδίως η διασύνδεση των υφιστάμενων πόρων, εκτιμάται στο ύψος των 70 εκατ. EUR. Λαμβανομένης υπόψη της ομοιότητας των στόχων της παρούσας απόφασης και εκείνων των εν λόγω προγραμμάτων, οι δράσεις που θεσπίζει η παρούσα απόφαση θα πρέπει να μπορούν να χρηματοδοτηθούν από τα εν λόγω προγράμματα, κάτι που είναι απόλυτα συμβατό με τη βασική τους πράξη.
- (25) Για να εξασφαλιστεί αποδεκτό επίπεδο ευρωπαϊκής αυτονομίας στις δραστηριότητες SST, ενδέχεται να απαιτηθεί η έκδοση βασικής πράξης κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ για την SST. Η δυνατότητα αυτή θα πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αναδιώρυξης του τρέχοντος Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου.
- (26) Αναγνωρίζοντας τον ευαίσθητο χαρακτήρα της SSA, η λειτουργία των αισθητήρων και η επεξεργασία των δεδομένων που οδηγεί στην παροχή υπηρεσιών SST θα παραμείνει στα συμμετέχοντα κράτη μέλη. Οι εθνικοί πόροι SST θα πρέπει να παραμείνουν υπό την εποπτεία των κρατών μελών που είναι υπεύθυνα για τον έλεγχο και τη λειτουργία τους,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Θέσπιση πλαισίου στήριξης

Η παρούσα απόφαση θεσπίζει πλαίσιο στήριξης της επιτήρησης και παρακολούθησης του διαστήματος (SST).

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «διαστημικό αντικείμενο»: κάθε τεχνητό αντικείμενο που υπάρχει στο διάστημα·
- 2) «διαστημικό σκάφος»: κάθε διαστημικό αντικείμενο που εξυπηρετεί συγκεκριμένο σκοπό, συμπεριλαμβανομένων των ενεργών τεχνητών δορυφόρων και των ανώτερων ορόφων των πυραύλων·

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

⁽²⁾ Απόφαση 2013/743/ΕΕ του Συμβουλίου, της 3ης Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό του ειδικού προγράμματος υλοποίησης του προγράμματος Ορίζων 2020 — Πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία (2014 — 2020) και για την κατάργηση των αποφάσεων 2006/971/ΕΚ, 2006/972/ΕΚ, 2006/973/ΕΚ, 2006/974/ΕΚ και 2006/975/ΕΚ (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 965).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

- 3) «διαστημικά υπολείμματα»: όλα τα διαστημικά αντικείμενα, συμπεριλαμβανομένων των διαστημικών σκαφών ή τμημάτων και στοιχείων διαστημικών σκαφών, που βρίσκονται σε τροχιά γύρω από τη Γη ή σε επανείσοδο στην ατμόσφαιρα, που είναι μη λειτουργικά ή που δεν εξυπηρετούν πλέον έναν συγκεκριμένο σκοπό, συμπεριλαμβανομένων τμημάτων πυραύλων ή τεχνητών δορυφόρων, ή ανενεργοί τεχνητοί δορυφόροι·
- 4) «αισθητήρας SST»: συσκευή ή συνδυασμός συσκευών, όπως επίγεια ή διαστημικά ραντάρ ή τηλεσκοπία, η οποία δύναται να μετρήσει φυσικές παραμέτρους σχετικά με διαστημικά αντικείμενα, όπως το μέγεθος, τη θέση και την ταχύτητα·
- 5) «δεδομένα SST»: φυσικές παράμετροι διαστημικών αντικειμένων που λαμβάνονται μέσω αισθητήρων SST ή παράμετροι τροχιάς διαστημικών αντικειμένων που προκύπτουν από παρατηρήσεις αισθητήρων SST.
- 6) «πληροφορίες SST»: δεδομένα SST που έχουν υποστεί επεξεργασία και γίνονται εύκολα κατανοητά από τον παραλήπτη.

Άρθρο 3

Στόχοι του πλαισίου στήριξης της SST

1. Γενικός στόχος του πλαισίου στήριξης της SST είναι να συμβάλει στην εξασφάλιση της μακροπρόθεσμης διαθεσιμότητας των ευρωπαϊκών και εθνικών διαστημικών υποδομών, μέσω και υπηρεσιών απαραίτητων για την ασφάλεια της οικονομίας, της κοινωνίας και των πολιτών της Ευρώπης.
2. Ειδικοί στόχοι του πλαισίου στήριξης της SST είναι:
 - α) η αξιολόγηση και η μείωση των κινδύνων σύγκρουσης που απειλούν λειτουργίες ευρωπαϊκών διαστημικών σκαφών σε τροχιά, καθώς και η παροχή στους φορείς διαχείρισης διαστημικών σκαφών της δυνατότητας να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν αποτελεσματικότερα τα μέτρα μετριασμού·
 - β) η μείωση των κινδύνων που σχετίζονται με την εκτόξευση ευρωπαϊκών διαστημικών σκαφών·
 - γ) η παρακολούθηση μη ελεγχόμενων επανεισόδων διαστημικών σκαφών ή των υπολειμμάτων τους στην ατμόσφαιρα της Γης και η παροχή ακριβέστερων και αποτελεσματικότερων έγκαιρων προειδοποιήσεων, με σκοπό τη μείωση των πιθανών κινδύνων για την ασφάλεια των ευρωπαίων πολιτών, καθώς και ο περιορισμός πιθανών ζημιών σε καίριες επίγειες υποδομές·
 - δ) η πρόληψη του πολλαπλασιασμού των διαστημικών υπολειμμάτων.

Άρθρο 4

Δράσεις που υποστηρίζονται από το πλαίσιο στήριξης της SST

1. Προς επίτευξη των στόχων που προβλέπονται στο άρθρο 3, το πλαίσιο στήριξης της SST στηρίζει τις εξής δράσεις που αποσκοπούν στη δημιουργία ικανότητας SST σε ευρωπαϊκό επίπεδο και με επαρκές επίπεδο ευρωπαϊκής αυτονομίας:
 - α) δημιουργία και διαχείριση λειτουργίας ανίχνευσης, αποτελούμενης από δίκτυο επίγειων και/ή διαστημικών αισθητήρων των κρατών μελών, περιλαμβανομένων εθνικών αισθητήρων που αναπτύσσονται από τον ΕΟΔ για τη χαρτογράφηση και την παρακολούθηση διαστημικών αντικειμένων και τη δημιουργία βάσης δεδομένων·
 - β) δημιουργία και διαχείριση λειτουργίας επεξεργασίας για την επεξεργασία και την ανάλυση των δεδομένων SST σε εθνικό επίπεδο, ώστε να παρέχονται πληροφορίες και υπηρεσίες SST για διαβίβαση στη λειτουργία παροχής υπηρεσιών SST·
 - γ) δημιουργία μιας λειτουργίας παροχής υπηρεσιών SST όπως ορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1, στις οντότητες του άρθρου 5 παράγραφος 2.
2. Το πλαίσιο στήριξης της SST δεν καλύπτει την ανάπτυξη νέων αισθητήρων SST.

Άρθρο 5

Υπηρεσίες SST

1. Οι υπηρεσίες SST που αναφέρονται στο άρθρο 4 είναι μη στρατιωτικής φύσης. Συνίστανται στις εξής υπηρεσίες:
 - α) αξιολόγηση κινδύνου σύγκρουσης μεταξύ διαστημικών σκαφών ή μεταξύ διαστημικών σκαφών και διαστημικών υπολειμμάτων και έκδοση προειδοποιήσεων αποφυγής σύγκρουσης κατά το στάδιο εκτόξευσης, κατά το αρχικό στάδιο θέσης σε τροχιά, κατά το στάδιο λειτουργίας σε τροχιά, και κατά το στάδιο θέσης εκτός λειτουργίας των αποστολών διαστημικών σκαφών·
 - β) εντοπισμός και χαρακτηρισμός θραύσεων, αποκολλήσεων ή συγκρούσεων σε τροχιά·
 - γ) αξιολόγηση κινδύνου σχετικά με την ανεξέλεγκτη επανείσοδο διαστημικών αντικειμένων και διαστημικών υπολειμμάτων στην ατμόσφαιρα της Γης, και παραγωγή των σχετικών πληροφοριών, περιλαμβανομένης της εκτίμησης του χρονικού πλαισίου και του πιθανού σημείου ενδεχόμενης σύγκρουσης.

2. Οι υπηρεσίες SST παρέχονται:
 - α) σε όλα τα κράτη μέλη·
 - β) στο Συμβούλιο·
 - γ) στην Επιτροπή·
 - δ) στην ΕΥΕΔ·
 - ε) στους δημόσιους και ιδιωτικούς ιδιοκτήτες και φορείς διαχείρισης διαστημικών σκαφών·
 - στ) στις δημόσιες αρχές που ασχολούνται με την προστασία των πολιτών.

Οι υπηρεσίες SST παρέχονται σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις του άρθρου 9 για τη χρήση και την ανταλλαγή δεδομένων και πληροφοριών SST.

3. Τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, η Επιτροπή και, κατά περίπτωση, το SATCEN, δεν φέρουν ευθύνη για:
 - α) τυχόν ζημιές που προκαλούνται από τη μη παροχή υπηρεσιών SST ή από τη διακοπή της·
 - β) οποιαδήποτε καθυστερημένη παροχή υπηρεσιών SST·
 - γ) οποιεσδήποτε ανακριβείς πληροφορίες που παρέχονται μέσω των υπηρεσιών SST· ή
 - δ) οποιεσδήποτε άλλες ενέργειες που πραγματοποιούνται ως ανταπόκριση στην παροχή υπηρεσιών SST.

Άρθρο 6

Ρόλος της Επιτροπής

1. Η Επιτροπή:
 - α) διαχειρίζεται το πλαίσιο στήριξης της SST και διασφαλίζει την εφαρμογή του·
 - β) λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για τον προσδιορισμό, τον έλεγχο, τον μετριασμό και την παρακολούθηση των κινδύνων που σχετίζονται με το πλαίσιο στήριξης της SST·
 - γ) διασφαλίζει την επικαιροποίηση των απαιτήσεων χρήστη της SST, εφόσον απαιτείται·
 - δ) ορίζει τις γενικές αρχές για τη διακυβέρνηση του πλαισίου στήριξης της SST, ιδίως προς διευκόλυνση της σύστασης και λειτουργίας της κοινοπραξίας που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 3·
 - ε) διευκολύνει την ευρύτερη δυνατή συμμετοχή των κρατών μελών, εφόσον προσήκει, σύμφωνα με το άρθρο 7.
2. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για την κατάρτιση σχεδίου συντονισμού και των σχετικών τεχνικών μέτρων για το πλαίσιο στήριξης της SST. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 12 παράγραφος 2.
3. Η Επιτροπή παρέχει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εγκαίρως όλες τις σχετικές πληροφορίες που άπτονται της εφαρμογής του πλαισίου στήριξης SST, ιδίως για την εξασφάλιση διαφάνειας και σαφήνειας όσον αφορά:
 - α) τις ενδεικτικές προσπάθειες και τις διάφορες ενωσιακές πηγές χρηματοδότησης·
 - β) τη συμμετοχή στο πλαίσιο στήριξης SST και τις δράσεις που αυτό στηρίζει·
 - γ) την εξέλιξη της διασύνδεσης των πόρων SST των κρατών μελών και της παροχής υπηρεσιών SST·
 - δ) την ανταλλαγή και χρήση πληροφοριών SST.

Άρθρο 7

Συμμετοχή κρατών μελών

1. Το κράτος μέλος που επιθυμεί να συμμετέχει στην υλοποίηση των δράσεων του άρθρου 4 υποβάλλει αίτηση στην Επιτροπή αποδεικνύοντας τη συμμόρφωσή του προς τα εξής κριτήρια:
 - α) κατοχή ή πρόσβαση σε:
 - i) κατάλληλους αισθητήρες SST, οι οποίοι είτε είναι διαθέσιμοι είτε βρίσκονται σε στάδιο κατασκευής, καθώς και σε τεχνικούς και ανθρώπινους πόρους για τη λειτουργία τους, ή
 - ii) κατάλληλη επιχειρησιακή ανάλυση και ικανότητες επεξεργασίας δεδομένων που έχουν σχεδιαστεί ειδικά για το SST·
 - β) κατάρτιση σχεδίου δράσης για την υλοποίηση των δράσεων του άρθρου 4, καθώς και των όρων συνεργασίας με τα άλλα κράτη μέλη.

2. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με τις διαδικασίες υποβολής αιτήσεων και τη συμμόρφωση των κρατών μελών προς τα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 12 παράγραφος 2.
3. Όλα τα κράτη μέλη που πληρούν τα κριτήρια της παραγράφου 1 ορίζουν εθνικό φορέα που τα εκπροσωπεί. Οι ορισθέντες εθνικοί φορείς συστήνουν κοινοπραξία και συνάπτουν τη συμφωνία του άρθρου 10.
4. Η Επιτροπή δημοσιεύει και επικαιροποιεί στον δικτυακό τόπο της τον κατάλογο των συμμετεχόντων κρατών μελών.
5. Η ευθύνη για τη λειτουργία των αισθητήρων, την επεξεργασία δεδομένων και την υλοποίηση της πολιτικής δεδομένων ανήκει στα συμμετέχοντα κράτη μέλη. Οι πόροι των συμμετεχόντων κρατών μελών παραμένουν υπό πλήρη εθνικό έλεγχο.

Άρθρο 8

Ρόλος του Δορυφορικού Κέντρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Δορυφορικό Κέντρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (SATCEN) μπορεί να συνεργάζεται με την κοινοπραξία που συστήνεται βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 3. Στην περίπτωση αυτή, συνάπτει τις αναγκαίες εκτελεστικές συμφωνίες με τα συμμετέχοντα κράτη μέλη.

Άρθρο 9

Δεδομένα SST και πληροφορίες SST

Η χρήση και η ανταλλαγή πληροφοριών SST που διαβιβάζονται από την κοινοπραξία και η χρήση δεδομένων SST βάσει του πλαισίου στήριξης SST προς υλοποίηση των δράσεων του άρθρου 4 υπόκεινται στους εξής κανόνες:

- α) αποκλείεται η μη εγκεκριμένη κοινοποίηση δεδομένων και πληροφοριών, ενώ παράλληλα επιτρέπονται οι αποτελεσματικές ενέργειες και η μεγιστοποίηση της χρήσης των παραγόμενων πληροφοριών·
- β) κατοχυρώνονται η ασφάλεια των δεδομένων SST·
- γ) οι πληροφορίες και οι υπηρεσίες SST διατίθενται, με βάση την ανάγκη γνώσης, στους αποδέκτες των υπηρεσιών SST οι οποίοι ορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2, σύμφωνα με τις οδηγίες και τους κανόνες ασφάλειας του φορέα προέλευσης των πληροφοριών και του κατόχου του συγκεκριμένου διαστημικού αντικειμένου.

Άρθρο 10

Συντονισμός των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων

Οι ορισθέντες εθνικοί φορείς που συναποτελούν την κοινοπραξία του άρθρου 7 παράγραφος 3 συνάπτουν συμφωνία στην οποία καθορίζονται οι κανόνες και οι μηχανισμοί της μεταξύ τους συνεργασίας για την υλοποίηση των δράσεων του άρθρου 4. Συγκεκριμένα, η εν λόγω συμφωνία περιλαμβάνει διατάξεις για:

- α) τη χρήση και ανταλλαγή πληροφοριών SST λαμβανομένων υπόψη των εγκεκριμένων συστάσεων με τίτλο «Πολιτική δεδομένων του συστήματος γνώσης της κατάστασης στο διάστημα — Συστάσεις για πτυχές ασφάλειας»·
- β) τη δημιουργία δομής διαχείρισης κινδύνου προς διασφάλιση της εφαρμογής των διατάξεων σχετικά με τη χρήση και την ασφαλή ανταλλαγή δεδομένων SST και πληροφοριών SST·
- γ) τη συνεργασία με το SATCEN προκειμένου να υλοποιηθεί η δράση του άρθρου 4 παράγραφος 1 στοιχείο γ).

Άρθρο 11

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί την υλοποίηση του πλαισίου στήριξης της SST.
2. Έως την 1η Ιουλίου 2018, η Επιτροπή διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση ως προς την υλοποίηση του πλαισίου στήριξης της SST όσον αφορά την επίτευξη των στόχων της παρούσας απόφασης, από τη σκοπιά τόσο των αποτελεσμάτων όσο και των επιπτώσεων, την αποτελεσματικότητα της χρήσης των πόρων και την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία.

Η εν λόγω έκθεση μπορεί να συνοδεύεται, κατά περίπτωση, από προτάσεις για τροποποιήσεις, περιλαμβανομένης της δυνατότητας έκδοσης βασικής πράξης κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 για τη SST.

Άρθρο 12

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 13

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 14

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 16 Απριλίου 2014.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Δ. ΚΟΥΡΚΟΥΛΑΣ
